

Літвінчук Ольга Дмитрівна
викладач вищої категорії,
викладач-методист, заступник директора
з виховної роботи ДВНЗ «Київський
електромеханічний коледж»

СТУДЕНТСЬКИЙ РУХ У СИСТЕМІ ПРОФСПЛОК ФРАНЦІЇ

*Найсильнішим зв'язком між людьми,
крім сімейних відносин, повинен бути зв'язок,
що поєднує трудящих всіх націй, мов і племен.*

Аврам Лінкольн

Кожна людина має право на захист своїх прав та інтересів, і це право гарантується Загальною декларацією прав людини. Для захисту наших трудових та соціальних прав створюються профспілки, які «наділені таким широким спектром прав і повноважень, яких не має жодна інша громадська організація, політична сила, їм надано право під егідою Міжнародної організації праці (МОП) брати участь у розробці та прийнятті міжнародних стандартів у питаннях праці, своєю участю в засіданнях МОП активно впливати на поліпшення рівня людського життя» [1].

Працюючи в системі освіти зі студентською молоддю, я нерідко чую запитання від студентів нового набору: «Навіщо людині вступати у профспілку?» А й справді навіщо? На мою думку, студентам, які у процесі навчання оволодівають знаннями, набувають певного життєвого досвіду потрібен захист, бо самостійно відстояти свої права дуже важко. Для подальшого життя важливо сформуванню високий рівень соціальної активності студентів [2].

Таким чином, саме профспілка може впевнено запропонувати студентів свою підтримку та захист. Для цього у неї є права, досвід і могутня сила солідарності. «Профспілку можна порівняти з сім'єю. Вона так само створюється на засадах спільності інтересів, для задоволення власних запитів, утворення дружнього колективу та прояву турботи про його членів...» [3].

Профспілковий рух має давню історію. Його Батьківщиною вважають Англію, де із середини XVIII ст. стали виникати Робітничі ради. Згодом професійні спілки отримали своє широке визнання по всьому світу. На початку XX ст. почали виникати ради робітників Франції. Ам'єнська хартія, прийнята у 1906 році на хвилі підйому профспілкового руху, «закликала

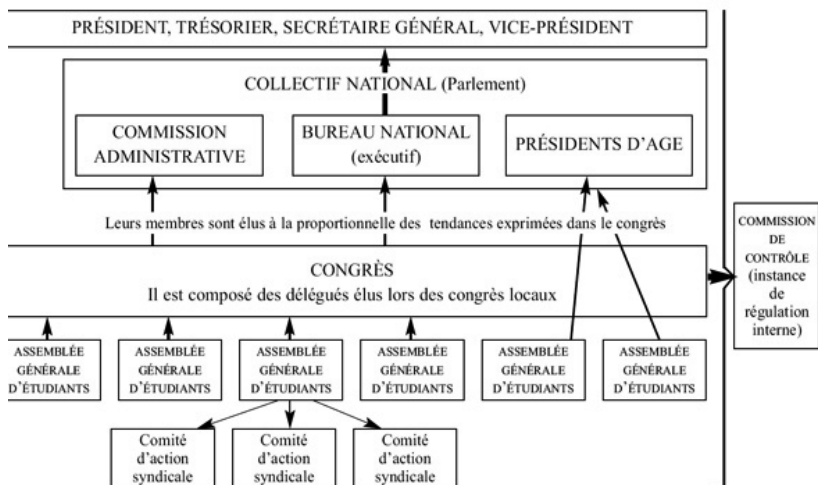

Рис. 1. Організація UNEF

до непримиримої боротьби між пролетаріатом і буржуазією: профспілки визнавалися єдиною прийнятною формою об'єднання робітників, декларувалася відмова від участі в політичній (парламентській) боротьбі, а загальний страйк визнавався єдиним можливим способом знищення капіталістичного устрою» [3].

Вивчаючи історію профспілкового руху Франції мене зацікавила участь в профспілковому русі саме студентської молоді. Яке ставлення студентів Франції до об'єднання у профспілки? Які питання піднімають і вирішують студентські профспілки? Наскільки вони активні? Яку структуру має студентська профспілка Франції? На всі ці питання я спробувала знайти відповіді.

Єдиною профспілковою студентською організацією Франції є Національна Спілка студентів (UNEF), яка свою діяльність спрямовує на захист матеріальних та моральних прав студентів. UNEF у своєму складі нараховує більш ніж 36 тисяч членів, що об'єднані в місцеві відділення (AGE), які діють в усіх студентських містах Франції. З лютого 2019 року UNEF очолює Мелані Люс.

Національна Спілка студентів Франції незалежна від адміністрації, політичних партій і уряду. Завдяки великій кількості членів Спілки та студентів, які її підтримують, UNEF досягає вагомих результатів в переговорах з керівниками навчальних закладів або місцевих чи державних владних

установ щодо захисту прав студентів. Вступ в UNEF є справжнім вибором колективу для покращення умов життя та навчання!

UNEF має певну організаційну структуру. Найвищим органом Національної Спільки студентів є Адміністративна комісія (CA), яка обирається національним конгресом та формує національний офіс (BN).

Вона здійснює контроль виконання національним офісом завдань, визначених Конгресом, заслуховує звіт про діяльність національного офісу та обговорює і визначає умови подальших дій. До складу Адміністративної комісії входить не менше 51 члена, і рішення комісії дійсні лише у випадку, коли присутня абсолютна більшість її членів. Адміністративна комісія також обирає Національне бюро (BT), яке фактично є виконавчим органом профспілки і координує дії UNEF на національному рівні. З числа своїх членів Національне бюро обирає президента. До складу Національного бюро входять не менше 20 членів, включаючи президента, генерального секретаря та скарбника, які обираються Конгресом окремо. Національне Бюро керує адміністрацією UNEF і допомагає AGE виконувати свою діяльність. Національне бюро скликається Президентом не рідше двох разів на місяць.

Іншим органом є Національний колектив (CN), що складається з членів Адміністративної комісії, Національного офісу та президентів місцевих відділень (AGE). Він збирається не рідше трьох разів на рік і скликається Національним управлінням або на вимогу двох третин складу його членів. Між двома конгресами саме він відіграє роль парламенту UNEF. Національний колектив суверенно вирішує питання, що стоять перед ним, і має право скликання Позачергових Зборів союзу, на основі простої більшості його членів.

Національний Конгрес визначає напрямки діяльності UNEF. Конгрес також обирає Контрольну комісію, яка перевіряє відповідність рішень UNEF статутам і видає пропозиції щодо вирішення конфліктів, які можуть виникнути під час зборів.

UNEF – це організація, яка має високу довіру студентів і є одним із речників свого покоління. UNEF об'єднує дівчат та юнаків незалежно від їх соціального походження і переконань, французьких студентів та студентів з інших країн. На думку членів UNEF, отримання вищої освіти є фундаментальним правом, яке повинно бути гарантовано кожній молодій людині згідно з її власним вибором, а тому вища освіта повинна бути демократизованою і гарантованою.

Одними з головних завдань профспілкового руху студентів Франції на сучасному етапі є боротьба за просування республіканських цінностей:

Демонстрація в Парижі 1 травня 2020.

«Як і здоров'я, наші свободи не підлягають обговоренню!»

толерантності, секуляризму, солідарності та рівності. Студенти першими відчують необхідність у змінах, яких потребує вища освіта.

Які проблеми турбують студентську молодь, і як їх намагається вирішити Національна Спілка студентів?

У Франції довгий час існувала проблема безробіття серед молоді. Значною перешкодою на шляху до початку трудової діяльності для багатьох випускників навчальних закладів були і залишаються «відсутність досвіду» та надмірне використання роботодавцями стажування. Завдяки неухильній боротьбі студентських профспілок держава взяла на себе відповідальність, зробивши зайнятість молоді першочерговим завданням і створивши 150 000 додаткових робочих місць.

Також невирішеною залишається і проблема бідності студентської молоді. Національна Спілка студентів Франції, проводячи переговори з Міністерством вищої освіти, досягла значних результатів у прийнятті Гарантій для молоді, яка працевлаштовується. Випускники навчальних закладів при працевлаштуванні отримують надбавки в розмірі 400 євро на місяць (так звана премія за працевлаштування). Міністерство вищої освіти разом із UNEF виплачують випускникам премію за активність. Пріоритетним завданням UNEF також є підтримка молодих людей, в сім'ях яких низький дохід і які намагаються заробити на оплату за навчання.

В умовах пандемії Covid-19 Франція, як і більшість країн світу, ввела карантинні заходи. Хоча населення відповідально поставилося до обмеження своїх свобод (обмеження зборів та зустрічей, демонстрацій), уряд

проводить репресивну політику і лібертицид, що призводить до авторитарної практики та насильства.

Протидією такої політики стало проведення UNEF акцій протесту на балконах з метою захисту прав і свобод людини. UNEF звернувся до уряду Франції з вимогами зупинення програми «Stop Covid», припинення репресій за акції, що проводить спілка, припинення використання поліцією травмонебезпечних засобів, задушливих газів та гранат тощо.

Організації UNEF оприлюднили план виходу з кризи. Серед цих заходів є захист права на здоров'я: пандемія Covid 19 показала, що це має бути головним пріоритетом і що усе це пов'язано із соціальними та екологічними питаннями. Урбанізація та вирубка лісів без обмежень – одна з причин поширення вірусу цього типу від диких видів до людини. Поширення її по всьому світу безпосередньо пов'язане з експоненціальним розвитком повітряного транспорту. Так само, як забруднення повітря дрібними частинками сприяє респіраторним захворюванням, а хронічні захворювання пов'язані з деградованим середовищем або неякісною їжею – все це значно збільшує ризик серйозних захворювань. Організації UNEF закликали уряд виділити захисні засоби для населення і збільшити фінансування медичних закладів.

Усі заходи, що проводить Національна Спілка студентів Франції, мають широку підтримку серед студентів. Робота профспілки висвітлюється у засобах масової інформації, офіційному сайті та соціальних сітках.

UNEF є потужним, впливовим, дієвим механізмом, який вправно виконує поставлені завдання.

Профспілковим організаціям українських студентів є чому повчитися у своїх французьких колег і почати, насамперед, потрібно із зустрічей лідерів зі студентами та роз'яснювальної роботи, а також більше проводити в навчальних закладах годин спілкування, присвячених профспілкам, організувати конференції, вікторини тощо. На жаль, українська молодь не знайома з профспілковим рухом, деякі студенти навіть роблять помилку в написанні і пишуть назву через літеру «в» – «профспілки», оскільки не розуміють про що йдеться. Справжнє бажання бути членом профспілки виникне лише тоді, коли люди знатимуть відповідь на запитання: «Що мені дає членський квиток?» Для цього українським студентським профспілкам потрібно стати дійсними виразниками інтересів студентів.

Список використаних джерел

1. URL: www.vetlabresearch.gov.ua › НАВІЩО ЛЮДИНІ ПРОФСПІЛКА?
2. Ївженко Ю. В. Формування соціальної активності студентської молоді/ Нові технології навчання: наук.-метод. зб./ Інститут модернізації змісту освіти. №94. 2020 С.154-162
3. URL: <http://www.vetlabresearch.gov.ua/profspilkova-organizatsiya/profspilka.pdf>
4. URL: <https://uk.wikipedia.org/>
5. URL: <http://unef.fr/>
6. URL: <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/pid29939-cid87842/www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid87842/84e-congres-de-l-union-nationale-des-etudiants-de-france.html>
7. URL: http://dprofpzz.org.ua/leaders/vislovi/?pid=&set_filter=1